

ROK 2014 – ROK NAPLNĚNÝ VOLBAMI A VÝROČÍMI

Jsou za námi odpovědná, kritická a sebekritická jednání výročních schůzí základních organizací, místních konferencí a zejména městské stranické konference, která stanovila další postup při plnění závěrů VIII. sjezdu KSČM v podmínkách města Brna. Jde především o přípravu voleb do Evropského parlamentu v květnu 2014, o komunální volby na podzim. Přípravám na komunální volby byla věnována pozornost již na jednáních stranických orgánů a organizací z hlediska vhodných kandidátek za KSČM. Na podzim nás čekají i senátní volby. V Brně se týkají volebního obvodu č. 60, jedná se o část okresu Brno-město s městskými částmi Brno-Žabovřesky, Jundrov, Komín, Královo Pole, Řečkovice, Medlánský, Ivanovice, Jehnice, Ořešín, Útěchov, Brno-sever.

Půjde o dosažení co nejlepších výsledků v uvedených volbách. Nepřečenujme dobré výsledky v předčasných sněmovních volbách. Pomohlo by provést jejich rozbor až na úrovni volebních okrsků v každé městské části Brna, odhalit naše zřejmě již tradičně „slabá“ místa. Počítat bude asi nutno s náporem nových hnutí, babišovců, okamurovců s jejich líbivými

Karel Janiš

slogany „makáme“ a „volme přímo“ a „potrestejme tuneláře“!

Projev prezidenta republiky se konal tentokrát již 26. prosince 2013. Televize se opět „vyznamenala“. Projev uvedla v úplném znění pouze jednou, v dalším zpravodajství pouze výňatky komentované „smrtebnými hříchy“ prezidenta – nejmenoval Putnu a další profesory, stojedničkovou vládu v čele s prodavačkou knih z Vysočiny a dal přednost vládě, která sněmovní důvěru nezískala a stále vládne atd. Rozhořčeným komentářům hlavně v projevu chyběla VIZE tak, jak ji nepromikající hlasem vyslovila 27. prosince 2013 Jolka Krásná: jména, jména ministrů příští vlády, aby mohli kádrovat do devátého kolena a zda prezident bude jmenovat Stropnického, Zaoarálka, Dienstbiera do vlády a Bohuslava Sobotku premiérem. O tuto vizi jim šlo!

Připomeneme si konec 2. republiky 15. března 1939, vstup ČR do EU 1. května 2004, propuknutí první a druhé světové války 28. července 1914 a 1. září 1939, počátek převratu 17. listopadu 1989 a další vývoj v naší zemi ...

Výročí roku 2014

- 1789 – Dobyání pevnosti Bastily – počátek Velké francouzské revoluce 14. 7.
- 1914 – Atentát v Sarajevu 28. 6.
- 1914 – Začátek první světové války 28. 7.
- 1919 – Podpis Versailleské mírové smlouvy 28. 6.
- 1929 – Krach na newyorské burze – počátek hospodářské krize 30. let 24. 10.
- 1939 – Vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava 16. 3.
- 1939 – Začátek druhé světové války 1. 9.
- 1939 – Demonstrace v Praze a v dalších městech 28. 10.
- 1939 – Uzavření českých vysokých škol 17. 11.
- 1944 – Invaze spojeneckých vojsk do Francie 6. 6.
- 1944 – Zahájení Slovenského národního povstání 29. 8.
- 1944 – Zahájení Karpatsko-dukelské operace na pomoc SNP 8. 9.
- 1944 – Dobyání Dukelského průsmyku 6. 10.
- 1944 – Pokus hitlerovských vojsk o protiofenzívu v Ardenách 16. 12.
- 1944 – Založení Rady vzájemné hospodářské pomoci v lednu
- 1949 – Založení NATO 4. 4.
- 1944 – Vyhlášení Čínské lidové republiky 1. 10.
- 1944 – Vyhlášení Německé demokratické republiky 7. 10.
- 1959 – Vítězství revoluce na Kubě 1. 1.
- 1989 – Počátek návratu naší vlasti ke kapitalismu 17. 11.
- 1999 – Vstup ČR do NATO 12. 3.
- 2004 – Vstup ČR do Evropské unie 1. 5.

Brněnská výročí 2014

- 1814 – Založení strojírný Johanna Reiffa ve Šlapanicích u Brna – základ První brněnské strojírný po jejím přemístění do Brna v roce 1837.
- 1839 – Vznik železničního spojení s Vídní, 1849 s Prahou a 1869 koňská pouliční dráha po Brně.
- 1864 – Založení Wannieckovy strojírný (Vaňkovka).
- 1899 – Založeno VUT, 1919 Masarykova univerzita a Vysoká škola zemědělská.
- 1909 – Zahájení průzkumu Moravského krasu a 1924 v Dolních Věstonicích přednostou zoologického a paleontologického oddělení Moravského muzea prof. Karlem Absolonem.
- 1929 – Erich Roučka založil ve Slatině továrnu na kotle.
- 1959 – Poprvé na Výstavišti strojírenský veletrh a vzniklo divadlo Večerní Brno.

Karel Janiš

Komise ideově teoretické práce MěV KSČM v Brně

zve na **DISKUSNÍ ČTVRTEK,**

ktej se uskuteční dne 20. února 2014 od 16,00 hodin na MěV KSČM v Brně, Křenová 67 - zasedací místnost ve 2. poschodí.

Téma: **Světové festivaly mládeže a studentstva, poslední festival v Ekvádoru.**

Účast přislíbil delegát SFMS soudruh **Filip Zachariaš.**

CENA TEPLA ZŮSTÁVÁ STEJNÁ

Cena tepla v Brně z centrálního zdroje pro více než 90 000 domácností a k tomu tisíců firem – z městské Teplárny Brno, a. s., zůstane i letos stejná jako loni. Tedy průměrně 580 Kč za jeden gigajoule bez DPH.

Generální ředitel společnosti **Petr Fajmon** uvedl, že tuzemské teplárny spalující zemní plyn mají průměrnou cenu 1 GJ za asi 687 Kč s DPH. Teplárny Brno s cenou 667,92 Kč jsou téměř o 20 Kč za jeden gigajoule levnější. Ceny v ČR budou dle Fajmona záležet na druhu používaného paliva. U tepláren spalujících hnědé uhlí, lze očekávat až tříprocentní nárůst, ostatní teplárny mohou zdražovat méně. Přes-

tože většina ostatních tepláren letos podražila o dvě až sedm procent, Teplárny Brno cenu už dva roky drží neměnnou.

Nedávné zásadní změny kurzu české měny k euru (zdražení € o dvě koruny) dopadají zvláště na malé teplárenské zdroje, které nakupují zemní plyn. Nyní mají problém udržet původně slibovanou cenu. Naopak odběratelé Tepláren Brno nemusejí mít obavu, protože 91 procent zásob plynu na zimní sezónu nakoupily v létě ještě za menší cenu. Zemní plyn u nich tvoří až 70 procent vstupních nákladů.

Cenu dálkového tepla v Brně stabilizuje též prodej podpůrných služeb v elektrizační soustavě a prodej silové elektřiny.

Velmi výhodná je spolupráce Tepláren s další městskou a. s. SAKO – Spalovna a komunální odpad, která vyrábí z odpadního tepla ze spalování horkou vodu pro vytápění okolních obytných čtvrtí (a v létě od června po září k zásobování celé městské sítě Tepláren Brno) a k výrobě elektrického proudu prodávaného do sítě. Brněnské teplárny vyměňují zastaralé parovody za efektivní horkovody s menšími ztrátami tepla na trase. Na Teplárny Brno se připojilo dalších 55 nových zákazníků s odběrem 56 000 GJ jako je Středoevropský institut klinického výzkumu ICRC nebo nejvyšší 111 metrová budova v ČR – AZ Tower. (vž)

MĚSTO CHYSTÁ DOPRAVNÍ STAVBY

V Brně začaly přípravy staveb nových tramvajových tratí. Též na rekonstrukce významných ulic i na komplexní rekonstrukci Mendlova náměstí.

Investiční náměstek brněnského primátora **Robert Kotzian** prozradil, že ve věci budování úseku velkého městského dopravního okruhu **Žabovřesky – Pisárky** pracovníci města úspěšně pokračují v majetkoprávní přípravě, tzn. ve výkupech pozemků. Tím zanedlouho nebude nic bránit tomu, aby stát mohl splnit svůj slib, že zahájí stavbu v r. 2016. Prozatím vše nasvědčuje tomu, že slib bude dodržen.

Dle náměstka je další na řadě stavba úseku velkého městského dopravního okruhu Brna vedený estakádou přes **Tomkovo náměstí na Rokytovu ulici**. Na této prioritní stavbě, která má odstranit v lokalitě Židenic časté dopravní zácpy, je příprava též v počáteční fázi. Osvědčuje se však u ní, že část přípravy díla, zvláště majetkoprávní vypořádání pozemků, převezme na svá bedra město. Na toto vypořádání v úseku Tomkova náměstí a Rokytovy ulice počítá městský rozpočet na r. 2014 s více než 20 miliony Kč. Pracovníci magistrátu zároveň vypracovali návrhy smluv se státem.

Jsou předloženy k podpisu na Generálním ředitelství silnic a dálnic.

Náměstek také popsal zdlouhavost přípravy tohoto typu investic tak, jak to vyžaduje platná česká legislativa: *»Pokud se městu podaří získat v půlce příštího roku zhotovitele projektové dokumentace pro územní rozhodnutí, délku zpracování lze odhadnout na nejméně tři čtvrtě roku či rok. Pak, v polovině roku 2015 začne nejméně půl-*

roční samotné územní řízení. Od počátku r. 2016 na ně naváže zakázka na dokumentaci pro stavební povolení a její zpracování. V r. 2017 bude potřeba vypsát řízení na zhotovitele a zpracovat dokumentaci pro provedení stavby. A na přelomu let 2017 a 2018 vypsát veřejnou zakázku na zhotovitele díla. Dřívější termín je možný, avšak podle v současné legislativě nepřipustný!« (vž)

SBÍRKA ŠATSTVA POKRAČUJE

Sbírka šatstva pro lidi bez domova, žijící na ulici, organizuje i před zimou Magistrát města Brna každou první středu v měsíci od 16 do 20 hodin v Křenové ul. č. 20.

Šatstvo však lze odevzdávat také v úředních hodinách v pondělí a ve středu od 8 do 17 a v pátek od 8 do 12 hodin. Sbírkou a takzvaný sociální šatník provozuje Oddělení sociální prevence a pomoci Magistrátu města Brna již několik let. *»Sbírka šatstva je jedním z nástrojů, jak pomoci lidem v nouzi, případně lidem, kteří si je potřebují z důvodů zdravotních obměnit a nemají na to finanční prostředky. Je zřejmé, že právě před nadcházející zimou je tato pomoc mnohem více žádána, proto prosíme občany, zdali mají odložené a nepotřebné věci, aby je darovali prostřednictvím naší sbírky,«* uvedla náměstkyně primátora **Jana Bohuňovská**.

Žádané je osácení „sportovnějšího“ typu použitelné pro život na ulici, v zahradních chatkách, opuštěných domech apod. Klienty jsou z 80 % muži, kteří s povděkem využijí vyražené rifle, manšestráky, šustáky, tepláky, montérky, podvlíkačky, spodní prádlo, ponožky, trička, flanelové a podobné (tmavé) košile, mikiny, svetry, sezónní bundy, čepice, rukavice, pásky, boty všeho druhu, ale i kapesníky, ručníky, batohy, spacáky či deky. Zkrátka vše, co lze použít pro život na ulici. Rozhodně nevyužijí saka, obleky, bílé košile a další společenské oděvy. (vž)

DO ŠKOLEK NA „STŘEDU“ NASTOUIPILO 657 NOVÝCH DĚTÍ

Školky v největší městské části tak přijaly takřka 76 % přihlášených dětí, což je nejvíc v rámci celého Brna. V tomto počtu je také 111 dětí mimobrněnských a z jiných brněnských městských částí. I přesto radnice Brno-střed chystá další navýšení kapacit v mateřských školách na příští rok.

Z celkového počtu 866 přihlášených dětí do mateřských škol na Brno-střed bylo přijato 657 dětí. Přihlášených dětí bydlících v městské části Brno-střed pak bylo 686, 546 z nich bylo přijato. Celkový počet nepřijatých dětí z Brna-střed (140) byl výrazně ovlivněn přijetím dětí z jiných

městských částí či dětí nebydlících v Brně (111). Z uvedeného plyne, že Brno-střed se významně podílí na uspokojení rodičů dětí s trvalým pobytem v jiných městských částech.

Do školek na „střed“ se logicky snaží umístit děti i rodiče, kteří bydlí v jiných částech Brna, ale do centra města dojíždějí nebo zde pracují. Mnoho z těchto dětí nemůže zařízení odmítnout, protože zákon ředitelkám školek ukládá povinnost tzv. „předškoláky“ přijmout. Největší městská část tak letos přijala 111 dětí s bydlištěm mimo Brno-střed, což je 13 %

ze všech přijatých dětí. Pro příští rok bude radnice hledat možnost navýšení volných míst ve školkách pro dalších 50 až 60 dětí. Již nyní se připravuje projekt tzv. kontejnerové školky při ulici Křídlovická, která by měla uvedenou kapacitu zajistit. Výhodou tohoto řešení je pak možnost využití takového objektu pro jiné účely v době, kdy kapacity v tradičních školkách budou s ohledem na demografický vývoj a očekávaný menší počet dětí v budoucnu dostatečné. Úřad městské části Brno-střed, Dominikánská 2, 601 69 Brno.

<http://www.stred.brno.cz>

did

Malé zamyšlení Aleše Růčky

O PRÁCI ZÁKLADNÍCH ORGANIZACÍ V PŘÍŠTÍM PŮLROCE

Ač je stále zima, i když dosud nezvykle mírná, mnozí z nás, mne nevyjímaje, se už těší na léto. Mohu všechny ujistit, že léto tady bude dříve, než se nadějeme. Za chvíli totiž oslavíme MDŽ, potom velikonoce, výročí osvobození, 1. máj a zvolíme nový evropský parlament. A je tu červen.

Ale pozor, bylo by chybou celý půlrok věnovat jen oslavám. Nesmíme zapomínat, že v říjnu nás čekají, pro náš život v místech, veledůležitě volby do místních samospráv. Pokud se budou chtít stihnout termíny druhého kola senátních voleb do ukončení volebního období 1/3 senátu, vychází nám **termín komunálních voleb na 10. a 11. října**. Když si přitom uvědomíme, že kandidátní listiny k těmto volbám musíme na příslušné úřady odevzdat nejpozději 66 dnů před tímto termínem, tj. na počátku srpna, máme nejvyšší čas s jejich přípravou.

Je dobře, že si to naše základní organizace a místní výbory uvědomují a s touto přípravou, stejně jako s přípravou volebního programu začaly již na výročních členských schůzích a místních konferencích. Troufám si však říci, že to zatím byla ta jednodušší část při plnění zmíněného úkolu. Máme tak počinek, **mnohem složitější však bude tuto**

práci zdárně dokončit, to znamená nejen kandidátní listinu naplnit na předepsaný počet, ale mít i nějakého toho náhradníka. A ještě složitější bude, přesto bychom se o to měli pokusit, sestavit kandidátní listinu, třebaš společnou s nezávislymi, v těch městských částech, kde nemáme své základní organizace.

Jak náročný úkol to je si uvědomíme, když si spočítáme, že pro naplnění kandidátek ve všech jednotlivých městských částech budeme potřebovat 564 jmen a dalších 55 pro zastupitelstvo města. Z tohoto údaje je zřejmé, že **těžké naše práce bude v oslovování našich sympatizantů či členů svých rodin**. A to není úkol jen výborů ZO či místních výborů. **To je úkol vsutku pro každého člena strany**, jemuž to zdravotní stav umožní. V městských částech, kde nemáme organizace je to pak úkol pro členy, kteří v příslušné MČ bydlí, i když jsou členy ZO pracující v jiné MČ, případně tam pracují či mají známé apod.

Všem nám přeji, abychom, až se nás léto zeptá, co jsme dělali v uplynulém půlroce mohli s hrdostí prohlásit, že jsme se účinně osobně podíleli na tvorbě kandidátní listiny pro komunální volby ve své městské části. **Aleš RŮČKA**

ZAMYŠLENÍ NAD ANKETOU...

Pouhých 35 odpovědí přišlo na anketu, kterou zpracovala redakce a MěV, abychom zjistili, jak hodnotíte Echo, co postrádáte, co se vám líbí a co naopak ne. Je to málo. Málo, když si uvědomíme kolik máme ZO. Seriózní hodnocení při takovém počtu provést nelze, navíc proto, že řada respondentů si nedokázala vybrat žádnou z nabízených možností ANO, NE, nebo NEVÍM a ponechala některé otázky zcela bez povšimnutí.

Každopádně ale výsledky vypovídají, že nejpotřebnější se vám jeví úvodníky, články o činnosti stranických organizací, působení zastupitelů, komentáře, výročí událostí a osobností, šli před námi, společenská kronika a zprávy ze sociální oblasti a zdravotnictví a také kultury a školství. V závěsu za nimi pak diskusní čtvrtky, teoretické stati, střípky, úvodníky a kulturní kaleidoskop. Menší potřebu cítíte u recenzí knih, básní a informací o činnosti dalších organizací (to poslední je překvapivé).

Zároveň nejvíce rozpaků – tedy odpovědí nevím – obdržely diskusní čtvrtky, recenze, karikatury, střípky, kulturní kaleidoskop, básně a teoretické statě. Ty po recenzích získaly také nejvíce odmítavých odpovědí. Snad nejzajímavější jsou odpovědi na otázku, co čtete nejraději. Jsou to vedle komentářů, rubriky šli před námi a společenská kronika, střípky a informace o významných osobnostech. Také zkušenosti z práce ZO (osobně se tomu divím, protože tyto informace z organizací nepřichází, tudíž je nemáme).

Někteří z vás odpověděli, že postrádají informace o zkušenostech s přijímáním a výchovou nových členů – no pokud je nebudete přijímat, nebudou. Chybí vám také příspěvky z činnosti ZO. Stručně řečeno, nám taky, takže pište, žádáme vás o to stále. Jiní by chtěli více ze ZMB a činnosti zastupitelů. O ZMB píšeme dost, žel po léta mlčí zastupitelé, zejména z místních částí, kteří nepochopili (nebo neumí?), že mají psát o své práci a činnosti místních zastupitelstev. My je nahradit nemůžeme.

Zcela mimo jsou doporučení, aby Echo obsahovalo sport, humor, nabídku akcí (nespecifikováno jakých) a aktuality (jaké vlastně) z Brna. Tomu asi vyhovět nedokážeme. Ty angažované uvádíme v komunálu a kultuře a snažíme se, aby byly pestré a vyvážené. Určitě nebudeme zvětšovat rozsah, ani se nebudeme zlevňovat. Deset korun desetkrát ročně tak moc zase není. Některé poznámky a doporučení budí dojem, jako byste snad ani Echo nečetli.

Jednoznačně kladně je hodnocena činnost redaktorů a řada z respondentů nám přeje, abychom vydrželi. Otázkou je do kdy – je tu věk a hlavně zdravotní problémy. Kdosi nám také dobře radí, abychom pamatovali na výchovu nástupců, ale k psaní se už léta – přes naše naléhavé výzvy – nikdo nemá. Kladně hodnotíte kulturu.

Děkujeme vám, kteří jste odpověděli a zároveň vás vyzýváme – pište o činnosti a práci ZO, MO a MíV, zastupitelé – vy současní i vy příští, pište o své práci a činnosti a zároveň vás vyzýváme – pište o činnosti a zastupitelstev a mladí, vy se zapojte také. Budeme jen rádi a obsahové úrovni a pestrosti Echa to jen prospěje. My se na vaši spolupráci těšíme!

Tibor DÁVID

15. SETKÁNÍ KOMUNISTICKÝCH STRAN V LISABONU

15. setkání komunistických stran se konalo 8. - 11. 11. 2014 v Lisabonu – portugalském hlavním městě. Zúčastnilo se 75 stran z více jak šedesáti zemí světa. Také KSČM byla přítomná pod vedením předsedy strany s. Filipa. Je škoda, že žádný závěrečný dokument nebyl přijat. Mezi stranami se projevíly rozdílné názory a závěrečné konsensuální schválení nebylo možné. Všem přítomným delegacím bylo umožněno patnáctiminutové vystoupení.

Od Komunistické strany Řecka se očekávala analýza, proč jejich strana ztrácí své pozice. Místo toho vystoupila s nesouhlasem hodnocení současné krize kapitalismu, že navržený dokument neobsahuje možnost vystoupení z EU aj. Jejich názory podpořily některé komunistické strany malých zemí.

Také delegace KSČM vystoupila. Přítomní chtěli slyšet, jak se nám podařilo dosáhnout úspěchu v předčasných parlamentních volbách (říjen 2013). Soudruh Filip ve svém vystoupení poukázal mj. na to, aby komunistické strany více bojovaly proti agresivnímu antikomunismu v kapitalistických zemích. V ideologii je třeba neustálé konfrontace. Zakazovat spolupráci na levici je chybné. Hovořil o levicovém hnutí u nás, o našich těžkostech, o boji s antikomunismem.

Vynikající byla vystoupení Komunistické strany Číny, Kuby, Německa, USA aj. Představitel Komunistické strany Řecka ve svém vystoupení zaútočil na Komunistickou stranu Číny. Čínská delegace potom opustila jednání a už se nevrátila.

Kromě oficiálního jednání probíhala také dvoustranná. Tak KSČM jednala s KS Kuby, Ruska, Francie aj. Dorozu-

mívacím jazykem byla ruština, angličtina (je dorozumívacím jazykem pro celou evropskou levici), francouzština, arabština a portugalština (jako jazyk hostitelské země).

Nepřijetí závěrečného dokumentu všemi (konsensus) lze považovat za určitý neúspěch, kterého bude třeba v budoucnosti se vyvarovat vzájemným jednáním v přípravném období. Další taková setkání budou v Bejrútu nebo Kypru. Bude to však ve znamení určitých bezpečnostních rizik. KSČM je pro 16. setkání komunistických stran v Kyjevě koncem roku 2014.

Pro částečné vysvětlení uvedeného neúspěchu lze uvést, že komunistické hnutí dnes tvoří: - komunistické strany, které jsou vládnoucí (např. Čína, Vietnam, Kuba aj.), - komunistické strany, které byly dříve u moci a toto ztratily, - komunistické strany, které takovéto zkušenosti nemají a usilují o socialistické přeměny. Lze říci, že těžko se dá domluvit v celém komunistickém hnutí, když některé komunistické strany se nejsou schopny spolu domluvit ani uvnitř některých zemí. Týká se to mnoha států i ČR.

Uvedené téma zaznělo na diskusním čtvrtku 16. ledna 2014. Bylo to zajímavé, poučné, živé. Proto vzešla řada připomínek, názorů a dotazů z řad posluchačů, na které po úvodním slovu odpovídal s. B. Szakál. Referující je absolventem vysoké školy v Moskvě se zaměřením na diplomacii. V současné době zastává funkci odborného poradce předsedy ÚV KSČM pro zahraniční politiku a hlavně byl přítomen na setkání v Lisabonu.

Tak ať příští diskusní čtvrtek – 20. 2. 2014 – se také tak vydaří!

Josef Vondrák

TRÝZNIVÉ TÉMA: VYKOŘIŠŤOVÁNÍ

Takový je název článku známého publicisty a komentátora **Jiřího Zajíce v Katolickém týdeníku** č. 43 z 22. - 27. října 2013. Uvádí, že za jeho mladých let to byla tradiční rekvizita marxistických příruček, školení i propagandy, která měla ukázat, jak ve skutečnosti vypadá kapitalismus: pokládal to tehdy za snůšku pomluv, v nejlepším případě za popis něčeho, co už dávno neplatí, čili „dřevního kapitalismu“. Ale dnes máme už skoro čtvrtstoletí zkušeností s budováním „kapitalismu na český způsob“ i s tím, kam se v rámci globalizace celá věc posunula. Začátkem srpna byly i u nás publikovány některé údaje, které nutí k vážné reflexi toho, co se vlastně dnes ve světě děje.

Z bohatých zemí teče každý rok do chudých států 130 miliard dolarů. Velké firmy kvůli daňovým únikům vyvádějí z chudých zemí ročně 900 miliard dolarů. Na úrocích z dluhů platí chudé země bohatým 600 miliard dolarů ročně. Kvůli obchodním pravidlům bohatých zemí každý rok přicházejí chudé země o 500 miliard dolarů. Sečteno a podtrženo: každým rokem jsou chudé země zejména v Africe a Latinské Americe doslova okradeny o dva biliony dolarů těmi nejbohatšími, zatímco od nich dostanou almužnu 6,5 % toho, co je z nich „vypumpováno“. Dá se pro to najít vhodnější slovo než vykořisťování? A to tak OBROVSKÝCH ROZMĚRŮ, jako si nejspíš NEDOVEDL PŘEDSTAVIT ANI MARX (*podtrhuji: pro*

pravicové ekonomy a politology roztahující se v televizi a v tisku na vědomí, aby přemýšleli a zda jim tento stav nevdají?!). Před 200 lety byly bohaté země pouze třikrát bohatší než ty chudé, před 50 lety už to bylo pětáctkrát a dnes je to osmdesátkrát. 200 nejbohatších rodin na světě vlastní víc než 3,5 miliardy těch chudých. Pouhá 2 procenta nejbohatších lidí na světě vlastní víc než polovinu veškerého bohatství. A pětina nejbohatších lidí má ve vlastnictví 96 procent světového bohatství. Skutečnost, že chudí jsou stále chudšími a bohatí bohatšími, což podporuje neudržitelnou sociální nespravedlnost, uvedl jako jednu z forem hříchu arcibiskup Gianfranco Girotti v rozhovoru pro L'Osservatore Romano. Fakt, že neznalými novináři byl rozhovor interpretován jako vyhlášení NOVÝCH SEDMI SMRTELNÝCH HŘÍCHŮ ze strany katolické církve, úspěšně odvedl tehdy pozornost od toho, co v něm bylo opravdu podstatné: důraz na to, že hříchy jsou nejen osobní, ale mohou prostupovat i určité struktury, které se stávají „systémovými“ nástroji zla pro deptání ohromného množství lidí (o tom, jak „objektivní“ a „vyvážené“ je televizní zpravodajství, svědčí to, že v přehledech tiskovin nebyla o Zajícově článku zmínka. Na druhé straně o tom, co vyhovuje jejich neoliberálnímu vidění světa, hovoří od rána do večera).

Karel Janiš

Je název publikace, která je součástí kampaně **Proti ztrátě paměti**. Vychází v rámci projektu **Příběhy bezpráví společnosti Člověk v tísni**, který prostřednictvím filmových projekcí, diskusí s pamětníky, vydáváním publikací, pořádáním výstav, přípravou metodických materiálů pro výuku a řadou dalších aktivit přibližuje mladým lidem naše moderní dějiny, zejména jejich komunistické období. Tak autoři publikace v čele s Karlem Strachotou objasňují její smysl a poslání. Nechybí obvyklé označení „komunistické“ pro léta 1948-1989, u nás ani nikde na světě žádný komunismus neexistoval.

Nemáme-li ztratit historickou paměť, je třeba připomínat minulost a vyvracet tvrzení, která odporují ověřitelným zkušenostem a faktům. O to se autoři snaží v jednotlivých kapitolách reagencí na názory a teze, které se často objevují v médiích, na sociálních sítích, při rozpravách v kavárnách nebo v hospodách, nezřídka srovnávají tehdejší život s dneškem. Současnost podle autorů není jednoduchá, demokracie a otevřená ekonomika přináší vedle výhod také problémy, s nimiž je třeba se každý den potýkat, ale neměli bychom se „inspirovat“ zločinným režimem, ten by měl naopak sloužit jako trvalé varování. Publikace vyšla v roce 2013 v Praze s výtiskem v Jičíně.

V 11 kapitolách autoři reagují na názory, které se dnes objevují:

1. Proč se pořád vrtat v minulosti. Jako bychom neměli dost aktuálních problémů. Autoři nepopírají silnou KSČM se značnou veřejnou podporou, prý takřka nereformovanou a extrémně populistickou, která má pozitivní vztah k minulému režimu. Bez diskuse o minulosti nemůžeme prý vědět, zda je či není problém, když jiné strany s KSČM spolupracují, nelze posoudit, nakolik je ne/přijatelné, že se prezidentem stal bývalý člen KSČ.

2. Nebyla nezaměstnanost, práce byla pro všechny. Každý musel pracovat, jinak se dopouštěl trestného činu příživnictví a hrozilo mu vězení. To se prý odehrávalo v kulích postižené a ochromené ekonomiky, statisíce lidí docházely do zbytečných chátrajících provozoven a úřadů, kde jen utloukaly čas. Toto prý je zcela zásadní věc, na niž se při diskusích soustavně zapomíná. Nějak autoři zapomněli vysvětlit, kde se vzaly podniky, které byly privatizovány, rozdány a rozkradeny při tzv. transformaci ekonomiky? Ve snaze zbavit Západ naší konkurence? Jejich argumentace je „mimo mísu“!

3. Všechno bylo levnější. Manipulují statistikami a srovnávají nesrovnatelné. Jako by žili autoři na jiné planetě.

4. Každý měl kde bydlet a nebylo to tak drahé. To autoři nevyvrátí, zapomněli na „králfkárny“, v nichž lidé bydleli a že dnes po nich chceme, aby si byt koupili do osobního vlastnictví mnohde i s pozemkem, na němž dům stojí. Bezdomovectví je vizitkou dnešního režimu...

5. V KSČ musel být každý, kdo chtěl dobrou práci. Autoři uvádějí počet členů KSČ v roce 1989 kolem 1,5 mil., chtějí říci, že několik milionů lidí nemělo dobrou práci? Přiznávají ovšem, že ke vstupu do strany nebyl nikdo nucen a nestraník směl vykonávat jakoukoli profesi až na vedoucí posty...

6. Když člověk nebyl disidentem, režim ho nechal na pokoji. Největší míru nezávislosti měl člověk v profesi, ze které jej nebylo kam vyhodit, např. od lopaty, klid však neměl,

sledoval ho výbor KSČ, sledoval prolhanou státní televizi, poslouchal prolhané rádio ... jako by psali o dnešních médiích. A dnes není ani ta práce u lopaty pro víc jak půl milionu nezaměstnaných, další vizitka polistopadového režimu. O tom autoři nepíší.

7. Společnost byla sociálně spravedlivější. Autoři uvádějí, že platy se držely na víceméně stejné úrovni, i když existovaly i profese s výsadním postavením, byl odstup mezi platy žen a mužů, rozdíl mezi městem a venkovem. Jako by psali o dnešní době, kdy však rozdíly mezi nízkými a vysokými platy a důchody jsou až nepředstavitelně velké.

8. Před listopadem 1989 si lidé byli bližší. Teď se všechno točí kolem peněz. Autoři se snaží poukázat na „třídní boj“ v 50. letech, na postoj k sovětské okupaci, na vyhazovy z práce za normalizace, na neustálý strach, že ho někdo udá ... Ale o tom, že peníze jsou dnes až na prvním místě, raději nehovoří!

9. Dřív jsme nesměli cestovat, teď na to zase nemáme peníze. Svoboda prý nespočívá v tom, že si můžu koupit všechno, ale v tom, že si můžu vybrat, jestli si pořídím vlastní dům či byt, jestli založím rodinu nebo jestli třeba začnu cestovat. Měli prý bychom přestat si cenit toho, že Češi dnes cestují po celém světě, mohou studovat v jakékoli cizí zemi, učit se jazyky, protože se to netýká všech Čechů bez výjimky? Zapomněli uvést, že ti, co si uvedené věci nemohou dovolit, mají svobodu zůstat doma, spát pod mostem nebo jinde ve volné přírodě, zemřít bez prostředků na pohřeb ...

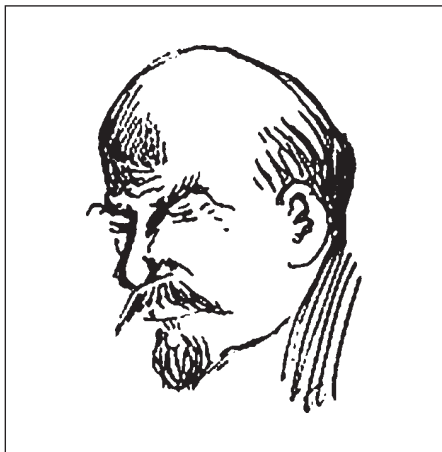
10. V komunistickém Československu nebyl totalitní režim. Autoři připouštějí rozdíl mezi 50. lety s nejhroším terorem k odpůrcům režimu, lehkým uvolněním s vyvrcholením během Pražského jara 1968 a normalizací po srpnu 1968. Nicméně po celou dobu to byl režim nesvobodný, nedemokratický a zločinný. Zapomněli uvést, že byl dokonce přijat zákon o protiprávnosti komunistickému režimu a o oprávněnosti čelit mu všemi prostředky.

11. Dřív jsme museli poslouchat Moskvu, dneska o nás rozhodují v Bruselu. Toto srovnání autoři odmítají. Hovoří o výhodách, které ČR členství v EU přináší, zatímco podřízenost Moskvě nám přinesla právní, kulturní, politický i hospodářský úpadek. Z EU prý můžeme vystoupit, tanky k nám kvůli tomu nikdo nepošle. České země patřily od středověku k západnímu civilizačnímu okruhu. Naše pobývání v ruském impériu bylo historickou anomálií, spolupráce s evropskými státy nás vrací tam, odkud jsme vzešli. Tolik Karel Strachota a další autoři.

Jejich argumentaci, kterou slyšíme a čteme téměř 25 let v médiích, budou posuzovat jinak ti, kteří se narodili dříve, jinak asi ti, kteří se narodili koncem 80. let a po listopadu 1989. Jejich zkušenost s neřešitelnými problémy, kam po studiu a jak najít zaměstnání podle dosažené kvalifikace, jak vůbec začít společný život po svatbě, jak sehnat prostředky na pořízení bytu a zařízení do něho atd. atd., pokud nemají bohaté „papírky“, může se stát, že dojdou k podobným názorům, které se autoři publikace „O komunistických časech“ pokusili vyvrátit. Není též vyloučeno, že si budou klást otázku, komu vlastně ta tolik proklamovaná svoboda a demokracie vyhovuje, slouží, kdo z ní má vlastně prospěch?

JAKÉ DĚDICTVÍ ZANECHAL V. I. LENIN (POKRAČOVÁNÍ II.)

Založit revoluční dělnickou stranu nebylo na počátku 20. století možné bez existence tiskového orgánu, který by tento úkol pomohl splnit. Lenin se inspiroval odpovědí děkabristů Puškinovi z počátku 19. století „**Z jiskry vzejde plamen**“. Název tisku byl na světě – „**JISKRA**“. V říjnu 1900 Lenin v prohlášení redakce podtrhl potřebu sjednotit demokraticky smýšlející lidi ke svržení carismu. Tento úkol nebylo možno splnit bez revoluční strany spjaté s dělnickým hnutím. Znamenalo to vést nesmířitelný boj proti diletantství, ideovému kolísání a všem projevům oportunistu. Leninův požadavek: **Než dojde ke sjednocení, a aby k němu vůbec mohlo dojít, je třeba se napřed názorově oddělit**, byl obsahem úsilí revolucionářů po další léta. První číslo „**Jiskry**“ vyšlo v prosinci 1900 v Lipsku a postupně plnilo úkol kolektivního propagátora, agitátora a organizátora. Síť tiskových důvěrníků a dopisovatelů zastupujících místní organizace se stala páteří, kolem níž byla strana organizačně budována. Lenin doporučil a prosadil hledisko, aby ve straně byly dvě složky: **1. Úzké jádro stálých vedoucích funkcionářů**, kteří se výhradně věnují stranické práci, nemají jiné zaměstnání, mají nejnutenější znalosti marxistické teorie a politické zkušenosti. **2. Rozsáhlá síť stranických organizací**, početná masa členů strany s vlivem na statisíce pracujících, se stranou sympatizujících a ji podporujících. Za nejbližší úkol, který Lenin považoval za **nejrevolučnější** ze všech **nejbližších** úkolů proletariátu kterékoli jiné země, bylo zničení nejmocnější bašty reakce nejen evropské, nýbrž i asijské, což by z ruského proletariátu učinilo předvoj mezinárodního revolučního proletariátu. Proti tomuto Leninovu plánu vystoupili takzvaní „ekonomisté“, kteří tvrdili, že politický boj proti carismu je věcí všech tříd a především buržoazie a dělnictvo má prý hlavní zájem o hospodářský boj proti zaměstnavatelům za zvýšení mezd, za zlep-

Karikatura Lenina od Bucharina.
Zdroj Wikipedie.

šení pracovních podmínek. Sociální demokracie má organizovat hospodářský boj dělnictva za zlepšení dělnického zákonodárství, a tak mu dát politický charakter. Leninův plán považovali za znásilnění živelného hnutí dělnictva.

Proti „ekonomistům“ rozhodně vystoupil Lenin zejména v knize „**Co dělat?**“ (1902). Odmítl jejich snahu odvracet dělnictvo od politického boje proti carismu, jejich opěvování živelného procesu dělnictva, jejich tvrzení, že socialistická ideologie může vzniknout ze živelného hnutí dělnictva. Odmítají-li spojení dělnického hnutí se socialismem, pomáhají buržoazii. Lenin zdůraznil, že bez revoluční teorie nemůže být ani revoluční hnutí, úlohu předvoje může splnit jen strana, řídicí se nejprogressivnější teorií. **Jakékoli poddávání se živelnosti dělnického hnutí, jakékoli zlehčování úlohy sociální demokracie znamená zároveň zesílení vlivu buržoazní ideologie na dělnictvo.** Otázka zní **pouze** takto: buržoazní nebo socialistická ideologie? Střední cesty tu není. Proto **jakékoli oslabování, jakékoli zanedbávání** socialistické ideologie znamená zároveň posílení ideologie buržoazní. Odhalením podstaty názorů „ekonomistů“, vyzvednutím významu teorie, uvědomělosti a strany jako vedoucí síly živelného dělnického hnutí, zdůvodněním myšlenky, že strana je spojením dělnického hnutí se socialismem v knize „**Co dělat?**“ Lenin položil základy **ideologické** přípravy strany na její působení.

Hlavní **organizační** zásady strany rozvedl Lenin v knize „**Krok vpřed, dva kroky vzad**“ (1904). **1.** Marxistická strana je částí dělnické třídy, jejím oddílem, ne prostým, ale oddílem **předním, třídně** uvědoměným, vyzbrojeným znalostmi života společnosti, zákonů třídního boje, a proto schopným vést dělnickou třídu a vést její boj. **2.** Strana je i **organizovaným** oddílem dělnické třídy, proto členové strany musí být členy

(Dokončení na straně 7)

Z LISTÁRNY REDAKCE

Až z Chebu přišel příspěvek, který napsal pplk. v. v. Rudolf Vaněk, rodák z Brna-Králova Pole, který se vyučil ve Zbrojovce, po válce nastoupil k pohraničnímu útvaru SNB a 40 let sloužil u Pohraniční stráže na Chebsku. I nyní se cítí jako brněnský patriot. Mimo jiné napsal:

„... na politické scéně jsme ve volbách na 3. místě. Sebeuspokojení je v tomto směru nebezpečné. Co nám chybí k tomu, abychom své postavení ve společnosti posílili? Dle mého úsudku je z naší strany nutná větší razantnost v prosazování práv lidí práce, neprivilegovaných skupin chudých, nezaměstnaných, důchodců ... Určitá neprůbojnost při prosazování spravedlivých nároků ve střetu s pravíci je na škodu věci ... komunisty je potřeba

více vidět a slyšet. Někdy to vypadá, že stojíme v pozadí. Týká se to hlavně poslanců, členů ÚV a čelných funkcionářů v místech. Do bojů o nápravu věci jdeme někdy jaksí váhavě, chybí nám bojovnost soudruhů předešlých generací, kteří se nebáli buržoazní perzekuce, kriminálů, ani popravíšť fašistů za druhé světové války. Málo se snažíme o přízeň mladých lidí ... Do škol nás nepustí pravičáci. Konejme mimo školy ve sportu, v různých soutěžích a zájmových oblastech, organizujeme pro ně výlety, zájezdy, tábory. V oblasti kultury, kde si pravice usurpuje dominantní postavení mezi herci, zpěváky, hudebníky, hledejme oporu mezi levicově orientovanými umělci ... Ve společenských organizacích a spolcích musí být komunisté vi-

dět a slyšet, být příkladem v plnění povinností. A v radách obcí, měst a krajů necht' vystupují s využitím nesporných argumentů se znalostí věci proti zájmům pravice. Komunisté musí vždy a všude vystupovat s horoucím zápallem pro spravedlivou věc, umět si zachovat klid a rozvahu při řešení problémů v každé situaci, neuspínat si nikdy ruce korupcí, honbou za penězi a majetkem. KSČM má dobré předpoklady stát v čele boje za lepší budoucnost země. Chce to najít více odvahy, překonat pohodlnost, určit správnou taktiku při střetech s protivníky, vyvinout více snahy o spolupráci s lidmi nám blízkými, jít s nimi i do ulic k podpoře levice. Budoucnost patří socialismu, udělejme pro to vše, aby tento cíl byl dosažen co nejdříve.“ **red**

JAKÉ DĚDICTVÍ ZANECHAL V. I. LENIN (POKRAČOVÁNÍ II.)

(Dokončení ze strany 6)

jedné z jejich organizací. Tak vznikne jednotný společný oddíl spjatý jednotou vůle, akcí a kázně. **3.** Strana je i **nejvyšší formou organizace** s úkolem vést všechny ostatní organizace dělnické třídy. **4.** Strana je **ztělesněním spojení předvoje** dělnické třídy **s milionovými masami dělnické třídy**, nemůže se uzavírat do sebe a izolovat se od mas, ztratila by důvěru. **5.** K dobré práci a k vedení mas musí být strana organizována podle zásad **centralismu**, mít jednotný organizační řád, jednotnou kázeň, jednotný vedoucí orgán v čele představovaný sjezdem strany, mezi nimi Ústředním výborem strany, provádět zásadu, že menšina se podřizuje většině, jednotlivé organizace ústředí a nižší organizace vyšším. Jinak strana nemůže být skutečnou stranou schopnou plnit své poslání a vést třídu. **6.** Chce-li strana zachovat jednotu svých řad, musí uplatňovat **jednotnou** proletářskou kázeň, stejně závaznou pro všechny členy strany, jak pro předáky, tak pro prosté členy strany. Členstvo strany nesmí být rozdělováno na „vyvolené“, pro které kázeň neplatí, a na „nevyvolené“, kteří jsou povinni se jí podřizovat. Jinak nemůže být zachována celistvost strany a jednota jejich řad. Lenin zdůraznil, že proletariát v boji o moc nemá jinou zbraň kromě organizace, může se stát a určitě se stane nepřemožitelnou silou jedině proto, že ideové sjednocení marxistickými zásadami je utužováno materiální jednotou organizace stmelující miliony pracujících v armádu dělnické třídy, které neodolá ani zchátralá moc ruské samovlády a mezinárodního kapitálu. Kniha „Krok vpřed a dva kroky vzad“ položila základy **organizační** výstavby revoluční strany dělnického hnutí.

Léta 1904-1907 byla ve znamení rusko-japonské války a první ruské revoluce. V posuzování otázek vzniku a průběhu revoluce se projeví dva přístupy: bolševiků a menševiků, dvou skupin vzniklých na II. sjezdu SDDSR, když zvítězila skupina Leninova v otázkách, kdo má být členem strany a poražena skupina kolem Martova. Kritiku taktiky menševiků a zdůvodnění taktiky bolševiků podal Lenin ve spisu „**Dvě taktiky sociální demokracie v demokratické revoluci**“ (1905). Hlavní myšlenkou spisu je, že proletariát může a má být vůdcem, vedoucí silou buržoazie demokratické revoluce v Rusku a na tom závisí výsledek revoluce. Proletariát má větší zájem na

rozhodném vítězství revoluce než buržoazie v tom smyslu, aby nezbytné přeměny byly provedeny cestou revoluce bez zbytečných průtahů, odkladů, vleklého odumírání zahnívajících částí národního organismu. Aby se proletariát stal vůdcem buržoazní revoluce, je třeba, aby **1. měl spojence**, který by měl zájem na rozhodném vítězství nad carismem a byl ochoten podřídit se vedení proletariátu. Takového spojence Lenin spatřoval v rolnictvu. **Současně 2. je zapotřebí**, aby třída, zápolící s proletariátem o vedení revoluce, byla vytlačena z pole činnosti a byla osamocena. Opravdový rozmach revoluce nastane, až se buržoazie od revoluce odkloní a až jako aktivní revoluční síla vystoupí po boku proletariátu rolnická masa.

Za nejdůležitější prostředek ke svržení carismu a vydobytí demokratické republiky pokládal Lenin vítězné ozbrojené povstání lidu. Za nezbytné pokládal Lenin razit a hlásat v masách hesla a opatření vedoucí k uvolnění jejich revoluční iniciativy. Šlo o masové politické stávkové, okamžité uskutečňování osmihodinové pracovní doby, neprodlené ustavování revolučních rolnických výborů k provádění společenských proměn, ozbrojování dělnictva. Rozhodné vítězství revoluce nad carismem znamená **revoluční demokratickou diktaturu proletariátu a rolnictva**, která se bude muset opírat o vojenskou sílu, o ozbrojený lid, protože provedení společenských přeměn vyvolá zuřivý odpor statkářů, velkoburžoazie a carismu. Zlomit tento odpor je bez diktatury nemožné.

Lenin vyslovil názor, že okamžitě po provedení demokratických úkolů revoluce je třeba zahájit boj za socialistickou revoluci. Za povinnost sociální demokracie pokládal učinit vše, aby buržoazně demokratická revoluce začala **přerůstat** v revoluci socialistickou, aby stav revoluce byl pokud možno co nejvíce prodloužen, aby byly zničeny zbytky kontrarevoluce a plamen revoluce přenesen do Evropy. Lenin rozpracoval Marxovu ideu o nepřetržitě revoluci v podmínkách vývoje Ruska ve 20. století. Vyvrátil menševické koncepte taktiky, tvůrčím způsobem obohatil marxismus teorií revoluce a **politickou** přípravou strany na vítězství v revoluci. **Teoretické** základy marxistické strany vyložil Lenin v knize „Materialismus a empiriokriticismus“. O ní přistě. **Karel Janiš**

PETR UHL DĚLAL, CO POVAŽOVAL ZA SPRÁVNÉ

Nakladatelství Torst vydalo nyní pozoruhodnou knihu **PETR UHL. Dělal jsem, co jsem považoval za správné**. S jejím autorem Zdenkem Pavelkou se tento dvaasedmdesátiletý český levicově orientovaný novinář a politik v obsáhlém rozhovoru vrací do dětství, prožívaného v Praze a Janských Lázních, vzpomíná na své rodiče, školy a raná i pozdnější šedesátá léta uprostřed studentského dění, na hojně rozhlášení po světě za hranicemi, když to tehdejší režim umožnil, i na seznamování se s radikální evropskou levicí, zejména francouzskou. Bez hořkosti přibližuje své dva dlouhé pobyty ve věznicích, aktivity kolem založení Charty 77 a Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných i dobu po lis-

topadových změnách v roce 1989, kterou nehodnotí nijak laskavě.

Už letný pohled do textu nenechá nikoho na pochybách, že ing. Petr Uhl je člověk veskrze politický a svět i jeho obyvatele poměřuje přísně a nekompromisně metrem svých levicových idejí, které nezviklala ani drsná léta reálného socialismu, nemilosrdně trestající jeho neoblomnou zásadovost, urputnou snahu po zlepšování společnosti a statečnost.

Petra Uhla, který se v únoru 1990 stal generálním ředitelem Československé tiskové kanceláře, jsem měl možnost poznat jako vzdělaného, čestného, nesmírně pečlivého, spravedlivého skromného a kamarádského člověka. Po celou dobu působení

v této funkci přijížděl každý měsíc do Brna k jednáním s generálním ředitelem ČTK na Slovensku Svetozárem Štúrem, jimž jsem býval přítomen jako zapisovatel. Po bezmála devatenácti letech jsem totiž brněnskou redakci ČTK opět vedl. Na jaře 1994 jsme s Petrem Uhlem, který byl tehdy vydávajícím redaktorem, ještě společně sloužili ve směně domácí redakce. Tehdy jsem se také u něho doma v Anglické ulici poprvé setkal s jeho manželkou Annou Šabatovou, později v Brně působící zástupkyní veřejného ochránce práv. Rád na tu večeri vzpomínám a to nejen proto, že Petrova manželka je i vynikající kuchařkou a pozornou hostitelkou.

Bohumil Hlaváček

○ **MARTA DAVOUZE V INTERVIEW WWW.ONA DNES.CZ.** V uvedené pondělní příloze Mladé fronty Dnes z 2. prosince 2013 se bývalá manželka televizního veličána Vladimíra Železného (1945) přiznala, že se v sedmapadesáti zamilovala a odstěhovala na francouzský venkov mezi slepice. Se zakladatelem TV Nova Vladimírem Železným (který doslova zaneřádl na věčné časy všechny naše televize koláčem sledovanosti) žila 31 let a 12 let se jmenuje Davouze (často píše do Lidových novin – hrůza!). Je pyšná na svého syna Jakuba Železného (1973), jehož v Bretani sleduje na zpravodajském kanále ČT24. On prý chce být prezidentem od svých 12 let, je pohledný, vzdělaný a schopný, navíc je nezávislý a nebude nikomu stranit (o tom možno vážně pochybovat), má nevěstu, s ní kouzelného chlapečka, nic nebrání tomu, aby se prezidentem stal ... když prý postavíme do řady kandidáty v prezidentské volbě 2013, přijde prý nám, že by se mezi nimi její hezký syn nemohl uplatnit a třeba i vyhrát? (Jako matku syna to lze pochopit, často prokazuje, že je schopen všeho i toho nejméně očekávaného ve vysílání!)

○ **MÍSTOPŘEDSEDKYNĚ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČR JAROSLAVA JERMANOVÁ** se v rozhovoru pro Mladou frontu Dnes 11. prosince 2013 pochválila, že hnutí ANO volilo podle dohody představitele ČSSD, ANO a KDU-ČSL do vedení Sněmovny Parlamentu ČR, volila i sebe, předsedu ÚV KSČM nevolila a nemá radost, že je ve vedení nejvyššího zákonodárského orgánu. Ale poněvadž hnutí ANO bylo ve volbách tak úspěšné, nejsou komunisté ve vládě (její logické uvažování zaplakalo).

○ **VÝBUCHY MORÁLNÍHO FANATISMU.** V Lidových novinách se v článku 10. prosince 2013 Mikuláš Zrno tázal, jaké vzory manželské věrnosti nabízejí dětem naši premiéři a jaké vzory důstojného chování jim nabízí i vzor elegance a noblesy, takřka kouzla starých časů ... který si nejenže nabalil venkovskou poběhlici nejnižší kategorie, ale dokonce se s ní ukazuje v opeře (když se ho ptali zvědaví reportéři, odpovídal, že je to jeho soukromá věc). Milenky měli podle autora článku i Franz Josef i tatíček Masaryk, ale s poněkud větší mírou diskrétnosti a vkusu. (Autor článku zapomněl, že 10. září 1898 byla manželka císaře Alžběta zabita italským anarchistou a manželka T. G. Masaryka

Charlotta Garrigue zemřela na následky pronásledování za války 13. května 1923.)

○ **TEOLOG A FILOZOF TOMÁŠ HALÍK** vyslovil v Lidových novinách 21. prosince 2013 radost, že z Hradu konečně zmizel Václav Klaus – i když mu ho bylo líto trochu lidsky, když mu zůstali OBSKURNÍ ADORANTI (má vybraný slovník pan profesor) typu Hájka, Jakla a Bobošíkové. To, že se do uprázdněných prostor nastěhovala intrikující HOSPODSKÁ KUMPANIE, považuje za nevkusnou tragikomédii. Úpadek prezidentské autority považuje za nebezpečný signál a byl by ještě nebezpečnější, kdybychom prý jen nadávali na politiky a nepřiznali si, že nastavují zrcadlo stavu velké části

STŘÍPKY PLNÉ ABSURDIT

společnosti. U Zemana se Halík děsí mstivosti ... ten člověk zřejmě chápe moc pouze jako prostředek, jak odměňovat své kamarády a podporovatele a mstít se svým oponentům. A Halík se též děsí neodpovědnosti, s níž zachází jak se svým zdravím, tak se svěřeným úřadem. Kdo se podle Halíka nedovede ovládat, neměl by vládnout. (Velmi překročil meze kněžského působení podobně, jak to po listopadu 1989 vyčítají Josefu Plojharovi, např. v pořadu Pozor, vysíláme na ČT24 29. prosince 2013. V tomto pořadu Jan Petránek konstatoval, že ministr zahraničí Václav David hovořil podobně jako Andrej Gromyko, jaksí zapomněl, v zájmu které nebo kterých velmocí hovořil a jednal známý Karel, když panoval v Černínském paláci a odpovídal Ano, pane, aniž ještě věděl, na jaký dotaz a přání odpovídá!)

○ **NAŠI HERCI KOMENTUJÍ SOUČASNÉ POMĚRY.** V příloze Mladé fronty Dnes Víkend z 21. – 22. prosince 2013 Jan Hrušínský řekl, že svoboda je společně se zdravím to nejvíc, a proto má o svobodu strach. Když ráno čte noviny, obává se, kam směřujeme, jestli náhodou zpátky do Ruska nebo pod nějaký autoritářský režim jen proto, že díky tomu získá pár lidí výhodu (podobné situace mu za vlády ODS s jejich spojenci nevalily?). A máme si vzít ten pocit, že neexistuje spravedlnost, nebyli tady potrestáni ani lidé, co na svoji vlast zavolali cizí vojska, všichni vědí, kdo to byl: Bilak, Jakeš a další. Jakeš je prý dnes spokojený důchodce a směje se, že

možná začínají – v uvozovkách – lepší časy. Co jiného lze označit za vlastizrada než to, co ti lidé udělali, ale jsme tak benevolentní! Když se pan prezident vyjádří, že lustrační osvědčení není nutné, čímž říká, že spolupráce s StB nevádí, tak co? Přitom to byla doba, kdy ho nutili zřeknout se vlastního táty, aby mohl hrát v nějakém filmu, když otec neodvolal podpis pod manifestem 2000 slov. Otec tehdy nemohl nic dělat, byl tu komunismus (obvyklá charakteristika tehdejších poměrů nemůže chybět, i když mylná). Jiřina Bohdalová se denně děsí, co strašlivého se o sobě v bulváru dozví, ty sprosté a zlé útoky ji zraňují, to přece není svoboda slova. Příčinou zloby proti ní je asi odpověď na otázku, koho bude volit, Miloše Zemana. Když odřela blatník, bulvár křičí: Bourala Zemanova kamarádka. (Jde o součást honičky na ty, kteří volili Zemana, skupina herců, zpěváků a dalších si nevybírá slova, nadávky a urážky, nevzali na vědomí výsledky prezidentských voleb.)

○ **MALÉ STRANY SICE POSLANCE NEMAJÍ, ALE MILIONY OD STÁTU DOSTANOU.** Platí zákon, podle něhož dostanou za každý hlas 100 tisíc Kč. Strana zelených 15 902 500 Kč, Česká pirátská strana 13 241 700 Kč, Strana svobodných občanů 12 256 400 Kč a Strana práv občanů Zemanovci 7 591 300 Kč. Strana zelených bude dostávat každým rokem 6 400 000 Kč na činnost. (Jako horlivý propagátor obnovitelných zdrojů by měla spolu s těmi, kteří s nimi souhlasili a nebrali na vědomí vážná varování o neobvykle rostoucích cenách energie, se podílet na úhradě těchto výdajů, které vyprazdňují peněženky občanů, ale i pokladny firem. Vládní činitelé se chytají za hlavu, kolik „soláry“ stály!)

○ **O PROJEVU PREZIDENTA REPUBLIKY NA ŠTĚPÁNA.** Referovala TV NOVA i reportáží o jeho psovi. Pes po reportérce poskakoval a má novináře rád stejně jako prezident, dokonce prý se pokusil reportérku obskočit. Šlo prý o toho psa, který před časem shrnul v noci prezidentovi koberec a on proto cestou na WC zakopl a poranil si koleno. Jeden komentář se pokusil vějíř informací o prezidentově psovi shrnout: „Bestie, která shrnuje koberec. Zemanův pes se pokusil znásilnit reportérku TV Nova“. Michal Musil takto v příloze Mladé fronty Dnes Kavárna 28. 12. 2013 ukázal praktiky bulváru v praxi. **kj**

aneb co přináší divadelní a hudební sezóna v únoru a březnu

Mahenovo divadlo uvádí v české premiéře (21. II.) hru Patricka Hamiltona Provoz. Předlohou byl nejslavnější detektivní případ v dějinách Chicaga, kdy dva studenti z vyšší střední vrstvy provedou „dokonalou vraždu“ spolužáka. Tělo umístí do truhly, která slouží jako bar na večírku, kde je i otec oběti. Autor, ve svých šestnácti letech obětí autonehody, jež ho poznamenala na celý život, byl ve 30. letech 20. století přesvědčeným marxistou a ceněným romanopiscem a dramatikem. Provoz měl premiéru v roce 1929 ve dvou divadlech v Londýně a na Broadway. BBC uvedla živě hru v televizi v roce 1939, filmovou verzi natočil v roce 1948 Alfred Hitchcock. Hrabalovy Ostře sledované vlaky, reprizované (27. II.) po lednové premiéře, jsou režírovány naším nejvýznamnějším specialistou na Hrabala Ivo Krobem. Inscenoval na třicet Hrabalových textů na mnoha jevištích doma i v zahraničí. Použil nově upravený scénář doplněný motivy z prvního Hrabalova zpracování tohoto tématu – Legendy o Kainovi z r. 1949. Hru přirovnává k antické tragédii kdy hrdina – Miloš Hrma dozraje k velkému činu a zahyne jako příslušník protinacistického odboje. Každá z postav má svůj etický limit. Pro pana přednostu železniční stanice je maximální odbojovou činností tajně navčivovat Smetanovu Českou píseň. Jde o obdivuhodnou znalost, v dnešní době účelového přepisování dějin, kdy režisér přesně vystihuje dobu Protektorátu. I pan přednosta je hrdinou. Za heydrichády by za tuto činnost následoval trest smrti. Ivo Krobot je nejen znalcem Hrabala, ale i hluboce zasvěceným znalcem proměn doby.

Reduta uvádí (19., 20. II) barokní operu Domenika Sarriho Didone Abbandonata. Jde o rekonstrukci díla, které zaznělo 1734 v městské taverně. V tomto nejstarším městském divadle střední Evropy, které je zabudováno do budovy Reduty zazněla poprvé na sever od Alp Benátská opera a provedení Didone je mimořádná událost na níž se podílí FFMU, dvě naše občanská sdružení pro provozování barokní hudby a jedno Polské sdružení. Představení budou v Brně a Katovicích.

Městské divadlo na Činoherní scéně premiéruje (8. II.) a reprizuje (19.-21. II.) Čechovova strýčka Váňu. Bude zajímavé jak se s autorovou dramatickou prvotinou vyrovná zkušený Stanislav Moša. Hudební scéna uvede (14. III.) přepis úspěšného filmu Billyho Wildera Byt z roku 1960. Režisér, mistr úspěšných hollywoodských snímků jako Sunset Boulevard nebo Někdo to rád horké získal za Byt spolu s Jackem Lemmonem a Shirley MacLainovou v hlavních rolích 5 Oscarů a 3 Zlaté glóby. V roce 1968 jej upravil jako muzikál legendární Neil Simon a režisér brněnské inscenace Stano Slovák může opět osvědčit svůj um.

Divadlo Bolka Polívky uvádí (27. II.) Divadlo A. Dvořáka Příbram se hrou „americké-

ho Mollíera“ Neila Simona Drobečky z perníku. Z řady jeho úspěšných her a filmů stačí jmenovat Bosé nohy v parku a Apartmá v hotelu Plaza. Studio Dva uvede (23. II.) hru další legendy anglického dramatu Arnolda Weskera Ženy přežijí. Autor napsal na 50 divadelních her a v roce 2006 obdržel od královny rytířský titul za zásluhy o britské drama.

Divadlo Husa na provázku uvádí (14. III., 15., 17. III.) Amadea Petera Shaffera. Inscenace je věnována Miloši Formanovi, který inscenátorům dovolil pracovat s motivy jeho filmu. V titulních rolích vystoupí Miroslav Donutil a Martin Donutil, režie se ujme Vladimír Morávek. Přes atraktivní obsazení bude divák, pamětník srovnávat provázkovskou inscenaci s inscenací Mahenova divadla 70. let 20. století s fascinujícím Salierim Ladislava Lakomého i s provázkovskou inscenací, již v 70. letech režíroval režisér inscenace současné. V tehdejší provázkovské inscenaci bylo hlavní atrakcí účinkování Akademického sboru, dnes je to medializovaný představitel Salieriho a jeho syn jako Mozart.

Divadlo u stolu reprizuje (14. II.) Londenova Tuláka po hvězdách v podání populárního Alfréda Strejčka. Jde o skutečný příběh nevině odsouzeného Eda Morrella, který si vytrpěl pět let samovazby.

Divadlo Polárka premiéruje (22. II.) v jevištní úpravě Michala Sopucha a Radima Tomana pohádku Charlese Perraulta Kocour v botách. Jde o přes tři století starou pohádkovou předlohu tajemníka ministra Colberta a budovatele zámku ve Versailles pro Krále slunce Ludvíka XIV. Dětský divák má tak možnost se seznámit se zakladatelem literárního žánru pohádek.

Divadelní studio V reprizuje (22. II.) Folkovou baladu Martina Fahrnera a Petra Ulycha. Inspirací pro muzikál byla stejnojmenná literární a divadelní předloha Alana Alexandra Milneho – populárního autora dětských knížek, z nichž nejznámější je Medvídek Pú.

Divadlo Radost reprizuje (26. II.) představení ochotnického Ořečovského divadla Slaměný klobouk. Jde o frašku francouzského dramatika 19. století Eugena Labiche, známou v přepisu Voskovce a Wericha pod názvem Helenka je ráda aneb Slaměný klobouk i ze zpracování Miroslava Horníčka. Režisér Vlastimil Peška přenesl děj do Brna a jeho okolí a rozlišuje venkovské postavy od městských hanáckým dialektem.

Scéna divadelní fakulty JAMU studio Marta reprizuje (10. II.) Zpověď hochštaplera Felixe Krulla a připravuje premiéru (30. III.) inscenace beatníků Allena Ginsberga a Jacka Kerouaca. Román Na cestě Jacka Kerouaca byl kulturní písní o cestě za svobodou pro generaci druhé poloviny 50. let 20. století.

Hudebně-dramatická laboratoř JAMU Divadlo na Orli premiéruje (16. II.) v dramaturgii osvědčeného dramaturga Městského

divadla Jana Šotkovského představení založené na písních Suchého a Šlitra Tajemství žlutého hřbetu. Autorem libreta je Milan Šotek.

Hudební fakulta JAMU uvádí (18. II.) v rámci koncertů posluchačů JAMU málo slychaný Koncert pro flétnu a orchestr Jacquese Iberty a věhlasný Koncert pro violoncello a orchestr a moll Camilla Saint – Saëne.

Brněnská Filharmonie uvádí (13., 1. II.) v Janáčkově divadle Dvořákovu symfonickou báseň Zlatý koloovat a Čajkovského předeheru-fantazii Romeo a Julie pod taktovkou Petra Altrichtera, dirigenta, jehož působení ve Filharmonii Brno reprezentovalo jedno ze slavných období orchestru. Balakirevovův Islamej zazní (13., 14. III.) v Janáčkově divadle za řízení Alexandara Markoviče. Milij Balakirev se inspiroval stejnojmennou čerkeskou lidovou melodií, již poznal v 60. letech 19. století při pobytu na Kavkaze.

Kinokavárna na náměstí Slovenského národního povstání v Černých polích je pojem, který řekne něco jen pamětníkům. Za obnovou projekce filmů je populární osobnost známá filmovým divákům Josef Čadík, nerozlučně v minulosti spjatý s pojízdným kinematografem. V době největšího útlumu zájmu filmového diváctva vybavil svou maringotku technikou ze zrušené Kinokavárny ve Vyškově-Dědčicích a vydal se s bratrem za promítáním po vlastech českých. Kinokavárna promítá týdně a uvede (19. II.) Velkou nádheru Paola Sorrentina-film, který navazuje pojetím na Felliniho. Další Čadíkovou záslužnou aktivitou je jediný brněnský filmový festival Cinema Mundi, jehož 5. ročník proběhne (26. II. - 5. III.) v kině Art, Scala, Lucerna, Sále B. Bakaly a v Kinokavárně. Dramaturgie bude dána výběrem filmů ověřených Českým lvem a nominací na Oscara za nejlepší cizojazyčný film. Letos jich bylo nominováno 76, polovinu uvidí diváci festivalu. Tradiční je spolupráce s Filosofickou fakultou MU formou lektorských vystoupení studentů a v doprovodném programu bude i první brněnský maškarní bál s filmovou tematikou.

Kino Art uvádí (21., 22. II.) krutou komedii Blízko od sebe z produkce USA o rodinných vztazích s Merill Streepovou a Julií Robertsovou. V nitru Llevina Davise (20., 22.-25. II.) je příběh písničkáře těžce se probíjejícího roku 1961 folkovou scénou v USA natočený ve francouzské produkci bratry Coenovými, jejichž filmy byly ověřeny 6 Oscary a 3 Zlatými glóby. Následky lásky (24. II.) z italsko-britské produkce je dílo další významné režisérské osobnosti Paola Sorrentina ověřené 5 cenami italské Akademie s tématem kontrastu mezi rutinou žití a zázrakem lásky. (V)

NOVÁ ŠTĚPANÍKOVA KNIHA: OD ANDĚLŮ K ŽÍZNI

*Předvánoční knižní trh obohatil renomovaný autor psycholog a novinář Jaroslav Štěpaník, jehož značná část tvorby je věnována Brnu, novou a skutečně zajímavou osmdesátistránkovou publikací **Od andělů k žízni**, kterou graficky upravila a ilustrovala Michaela Wičarová Štroblová. Vydalo ji nakladatelství SEMTAM.*

Je výběrem aforismů, které uveřejňoval v novinách a časopisech nebo byly vysílány rozhlasem. Páteří knihy uspořádané v abecedním pořádku hesel jsou sentence, epigramy a slovníčky vybraných dobových výrazů a termínů, s humornou nadsázkou, ironií i sarkasmem vystihujících dobu minulou i tu, kterou právě prožíváme. Mladší čtenáře rozesměje, možná však i zamrazí kolik komického, groteskního a krajně nepochopitelného přinášela doba, kterou máme už za sebou. Dříve narození si rozvzpomenou na ledacos, co člověka deptalo a na co se dnes rádo zapomíná. Bez rozdílu věku se čtenář pobaví i zgustne si nad ironickými šlehy s humornou zkratkou vystihující některé jevy časů polistopadových.

Za nespornou výhodu této své nové knihy pokládá Štěpaník, že je možné číst ji od libovolné stránky a všude na čtenáře čeká pas-tva pro zvědavý zrak a přemýšlivého ducha. Výběr je pestrý, jak napovídají názvy kapitol Abeceda, Vzkazy a dotazy, Přísloví napoví, Ze slovníku minulosti, V rytmu abecedy, Ze slovníku současnosti, Samochvála závěrem - aneb bez reklamy to nepůjde, Tlustá tečka.

A tak se lze dočíst třeba to, co by se stalo, kdybychom přišli o písmenka: nemuseli bychom číst množství zbytečných slov. Že chudoba cti netratí, vždy ujistí tě bohatí. Srážka blbů nevykolejí žádného, následky havárie ale pocítí široké okolí. Andělé jsou krásní, leč neviditelní.

Pokochal jsem se příslovími. Je jich bohatě. Čistému čistě i špinavé peníze. Ráno bývá někdy pouze střízlivější večera. Podala mu prst a on vůbec nechtěl ruku. Sytý hladovému nevěří. Hladový systému také ne. Byl tak sytý, že nevěřil vůbec nikomu. S poctivostí se dojde spíše hluboko než daleko. Lepší brněnský brabec na talíři než tatarský biftek na střeše. Naděje umírá na posledy. Sešlostí věkem.

Bohumil Hlaváček

MEZINÁRODNÍ KULTURNÍ A POZNÁVACÍ STEZKA

Mezinárodní kulturní a poznávací stezku „Po stopách moderny“ zakládají společně za dotace EU Moravská galerie v Brně, Rakouské muzeum užitého/současného umění (MAK Wien), Centrála cestovního ruchu jižní Moravy a Europaforum Wien.

V duchu nového fenomenu cestovního ruchu přivádí stezka návštěvy do domů spojených s významnými osobnostmi, které v nich žily a působily. Tato místa získávají na obou stranách česko - rakouské hranice velkou oblibu vlivem svého genia loci a autentického sdělení. Poznávací stezka po stopách kulturního dědictví jižní Moravy a severovýchodního Rakouska první poloviny 20. století zakládá novou kulturní trasu mezi Brnem a Vídní s jejich jednotlivými objekty.

Do pilotní fáze projektu se na české straně zapojilo sedm objektů. V Brně jsou to čtyři zastavení: vila architekta Dušana Jurkoviče, Památník Leoše Janáčka, Vila Tugendhat a Kabinet Josefa Hoffmanna v Uměleckoprůmyslovém muzeu Moravské galerie v Brně, který představuje dílo tohoto designéra i kolekci předmětů z Wiener Werkstätte. Architekt Josef Hoffmann zavede návštěvníky také do Brtnice u Jihlavy, kde je v jeho rodném domě expozice o jeho životě a díle. V Jihlavě mohou lidé zamířit

do hudebního Domu Gustava Mahlera a v Památníku Alfonse Muchy v Ivančicích u Brna najdou expozici významného umělce secesní malby. Pomyslný spojovací článek stezky je Rakouské muzeum užitého/současného umění (MAK Wien) s expozicí Wien 1900, která předkládá pohled na převratný vývoj středoevropské kulturní scény na počátku 20. století.

S nabídkou návštěv míst spojených s příběhem roste zájem veřejnosti o komentované prohlídky, o elektronické i tištěné informace, připravena je aplikace informací na mobilní telefony. Představitel MAK Wien **Rainald Franz** uvedl, že spuštěny byly webové stránky projektu: www.postopachmoderny.cz (www.spuren.cz), aby si zájemci našli informace a snadno si naplánovali výlet po stopách moderny. »Je to tříletý projekt, který má řádně rozběhnout provoz zapojených kulturních institucí na české i rakouské straně, napojit na ně návazné služby cestovního ruchu a dostat je na úroveň mezinárodního standardu. Po tomto tříletém procesu chceme stezku překlopit do projektu EU s označením „certifikovaná kulturní stezka,“ což je správná jednotka s profesionální strukturou,« uvedl Franz. Dodal, že organizátoři oslovují cestovní kanceláře k pořádání zájezdů po stezce. (vž)

SVĚT TAJEMNÝCH BALTŮ

Začátkem prosince byl v Paláci šlechtičen, Kobližná 1 zahájen významný projekt Moravského zemského muzea a Masarykovy univerzity **Svět tajemných Baltů**. Mezinárodní výstavní projekt si stanovil veřejnosti přiblížit u nás málo známou kulturu a historii geografického prostoru Pobaltí (Litva, Lotyšsko, Estonsko, SV Polsko) s akcentem na historické vazby českých zemí k této části Evropy. Tematicky se dělí do dvou základních celků - samostatných výstav. První, nazvaná „Pobaltí před Balty“ se věnuje prehistorickému období od prvních stop po lidském osídlení Pobaltí až po dobu bronzovou. Druhá část „Od sv. Vojtěcha po Jagellonce“ se zaměřila na dějiny baltského prostoru od 5. do 16. století. V úvodu výstavy je věnována malá vzpomínka **doc. PhDr. Karlu Valochovi DrSc.**, významnému pracovníkovi Ústavu Anthropos MZM a součástí expozice bude i promítání pořadu České televize z roku 2011 „Vzkaz Karla Valocha“ (režie Karel Špalek).

Na přípravě výstavy se podílelo dohromady 35 muzejních, galerijních a vědeckých institucí, z toho 10 zahraničních. Na výstavě je shromážděno více jak 2000 originálních exponátů, z nichž většina nebyla nikdy v České republice vystavena. K výstavě je připravena bohatá publikace rozšiřující téma výstavy příspěvky předních zahraničních a našich archeologů a historiků.

Exkluzivní výstavní projekt připravili kurátoři **Mgr. Zdeňka Nerudová, Ph.D., Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D.** Přes geografickou vzdá-

Tibor DÁVID

lenost lze vlivy specifického kulturního i sociálního vývoje regionu nalézt v archeologických nálezích i na území Moravy a Čech.

Výstava bude sloužit i jako informační zdroj posluchačům a studentům, neboť předkládá znalosti z poměrně málo známého, přes-to historií a dějinami velmi zajímavého regionu.

Výstavu lze navštívit až do 28. září 2014. Jejím významu je uzpůsobena i otevírací doba: úterý 9 - 15 hod., středa 9 - **mimořádně do 19 hod.**, čtvrtek a pátek 9 - 17 hod., sobota a neděle 13 - 18 hod.

Ve svých nedožitých sedmdesáti šesti letech (nar. 30. prosince 1937) dne 10. ledna 2014 po krátké nemoci zemřel bohemista, paleoslovenista a vysokoškolský pedagog doc. PhDr. Vladimír Šaur, CSc., který se v posledních desetiletích významně podílel také na činnosti brněnské pobočky Výboru národní kultury. Byl absolventem ruského, českého a bulharského jazyka na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. V letech 1961-1962 studoval postgraduálně na Univerzitě Klimenta Ochridského v Sofii. Po návratu pracoval ve Státní vědecké knihovně v Brně, v letech 1965-1966 působil jako lektor českého jazyka na sofijské univerzitě. Externě vyučoval bulharský jazyk v kabinetu balkanistiky brněnské filozofické fakulty, s níž spolupracoval také určitou dobu na zpracování tří svazků bibliografie československé balkanistiky. Od počátku sedmdesátých let působil v etymologickém oddělení Ústavu pro jazyk český tehdejší ČSAV, kde pracoval na několika sešitech Etymologického slovníku jazyka staroslověnského. Slovník vychází od roku 1989, dosud vyšlo 16 sešitů.

Roku 1990 přešel Vladimír Šaur na univerzitu v Opavě, kde působil jako docent do roku 2002 (habilitoval se v Praze roku 1993 prací České náslovné j, která později vyšla knižně). V Ústavu bohemistiky a knihovnictví opavské univerzity byl vedoucím oddělení lingvistiky. Od roku 2003 přednášel externě také na pedagogické fakultě brněnské univerzity.

Vědecky se zabýval otázkami z českého jazyka, jihoslovanských jazyků, především bulharštiny a makedonštiny, staroslověňštiny i etymologie. Od roku 1990 spolupracoval na Etymologickém slovníku jazyka staroslověnského. Vydal knižně mj. ruský psanou rozpravu o Pop Punčově sborníku jako pramenu historicko-dialektologického výzkumu (1971), monografii Etymologie slovanských příbuzenských termínů (1974), Etymologický slovník slovanských jazyků (podtitul Slova gramatická a zájmena – spolu s Fr. Kopečným a M. Polákem), Od indoevropštiny k slezským nářečím (hláskosloví) (1993); České náslovné j (1994); Česká historická morfologie (1995) aj. Četné studie a stati publikoval v našich i zahraničních odborných časopisech a sbornících.

ODEŠEL ...

Předseda ZO KSČM 2704 a brněnské pobočky Výboru národní kultury, člen odborného zázemí ÚV KSČM, člen MěV KSČM v Brně a několika vlasteneckých organizací doc. PhDr. Vladimír Šaur, CSc., zemřel 10. ledna 2014. Narodil se 30. prosince 1937 v Brně, kde v letech 1956-1961 vystudoval na filozofické fakultě češtinu, ruštinu, bulharštinu.

Jeho vědecká pojednání byla věnována jazykovědné bulharistice ve srovnání s dalšími jazyky na Balkáně v souvislostech s historií této oblasti. Plně se to projevovalo např. v jeho vystoupeních na diskusních čtvrtcích a ve statích v Echu v době váleka na Balkáně v 90. letech nebo při pomenutích výročí působení sv. Cyrila a Metoděje na Velké Moravě.

pomenutích výročí působení sv. Cyrila a Metoděje na Velké Moravě.

Působil též jako vysokoškolský pedagog na Slezské univerzitě v Opavě. Nezapomínal ani na rodný jazyk, na češtinu. Věnoval jí v roce 2004 vydaná Pravidla českého pravopisu s výkladem mluvnic. Předložil v nich ucelený přehled hláskosloví, pravopisu, tvorby slov a skladby češtiny. Uvedl též způsob a objasnění mluvnických nepravdivostí a upozornil na případy, v nichž se obvykle chybí. Ve slovníku reagoval na změny ve slovní zásobě a současně objasnil, jak správně psát a vyslovovat pojmy zeměpisné, antické, jména vý-

znamných osobností. Přispěl k orientaci v pravopisných jevech všem, kteří češtinu hodlají používat dobře a správně. Škoda, že z ní nevycházejí „v tuto chvíli“ v médiích.

Poslední rozloučení s Vladimírem Šaurem se konalo 16. ledna 2014 v brněnském krematoriu. V našich vzpomínkách však bude žít jako významný jazykovědec. A nic nám nebrání v návratech k článkům, v nichž podával pravdivé hodnocení minulosti a zdárně vyvracel pojetí novodobých padělatelů minulých událostí v médiích všeho druhu.

Čest jeho skromné a obětavé práci a památce!

Karel Janiš

NA ROZLOUČENOU ...

Vážení, dovolte mi, abych se jménem Výboru národní kultury v Brně rozloučila s doc. PhDr. Vladimírem Šaurem, CSc., předsedou naší organizace.

Vzpomínám. Před měsícem jsme završili 20 let naší činnosti. Na konci prosince jsme vzpomněli Vladimírovy narozeniny, věděli jsme, že je nemocen. Tak mu záleželo na tom, aby naše práce pokračovala, byl potěšen, když jsem mu na lůžko přinesla příznivé informace. Netušila jsem, že se s námi rozloučí. Posledních 8 let byl Vladimír velkou oporou našeho brněnského VNK. Naprosto spolehlivým způsobem řídil pořady, vždy pečlivě připraven.

Jeho hluboké znalosti českého jazyka, znalosti historie – zvláště historie slovanských národů – byly obdivuhodné. Články, které mu vycházely v tisku, si lidé vystříhávali pro jejich nespornou erudovanost a především pro dnes tak chybějící objektivitu a přímo pravdivost. Každý u něj mohl dostat radu – kdykoliv. Dojemně strážil mateřský jazyk. S láskyplnou péčí dokázal opravovat mluvnické chyby, aniž se někoho dotkl.

Při svých hlubokých znalostech byl skromným člověkem. Je smutné, že budeme říkat byl. Našeho Vladimíra Šaura jsme si všichni velmi upřímně vážili.

Moudrý Seneca říká, že lidský život je jako báseň. Nehodnotí se podle délky, ale podle obsahu. Všichni, kdo jsme Vladimíra znali, víme, že tato slova ho vystihují.

Marie Veselá

zakládající člen a jednatel VNK v Brně

Milý Vladimíre, děkuji Ti jménem VNK v Brně za Tvou obětavou práci. Děkuji Ti za 8 let, kdy jsme se potkávali a spolupracovali na našich pořadech.

Nikdy na tato plodná léta nezapomeneme.

Čest Tvé práci, čest Tvé památce.

Výbor národní kultury v Brně

Vás srdečně zve na pořad

Beseda s výtvarníkem

Mgr. Martinem HOTÁRKEM

Téma - fresky z doby Karla IV. v Nebovidech, nejvýznamnější objev posledních 20 let, středověk a jeho významné osobnosti související s Moravou, jak historie ovlivňuje výtvarníkovu tvorbu.

Autor pořadu - PhDr. Vít Pospíšil

Pořad se koná v úterý 18. února 2014 v 17.⁰⁰ hodin v kavárně FALK, Gorkého 12, Brno (tramvaj po ul. Veveří, zastávka Grohova).

Dobrovolný příspěvek. Změna programu vyhrazena.

Příští akce: 31. března 2014 v 17.00 hodin, kavárna FALK, Gorkého 12, Brno – Básník Karel Sýs a jeho tvorba.

Kontakt - Poštovní schránka VNK Brno, Křenová 67, PSČ 602 00

www.vnkbrno.cz, e-mail: vnkbrno@email.cz

Naši únoroví jubilanti

Dodatečně blahopřejeme následujícím jubilantům, kteří oslavili své narozeniny již v lednu letošního roku. Jsou to **ss. Marie HAVLIŠOVÁ, Květuše MUSILOVÁ a Zdeňka PŘÍLEZKÁ** – všechny ZO 0428, **Olga ŽÁKOVÁ, Zdeňka ANDRLOVÁ a Zdeňka ONDROVÁ** – všechny ZO 2705, **ss. Jana MUSILOVÁ, Anežka KOUDELNÁ, Růžena JAŠKOVÁ, Ludmila MOTTLOVÁ, a Ludmila VALEHRACHOVÁ** – všechny ZO 1508.

1. 2. **Josef JEBAVÝ, 88 let, ZO 2703, Svatopluk KÁŇA, 80 let, ZO 0305, Taťána FRANKOVÁ, 67 let, ZO 0102**
2. 2. **Blažena POSPÍŠILOVÁ, 65 let, ZO 0305,**
3. 2. **Ladislav a Zdeněk DVOŘÁK, 56 let, oba ZO 0102, Jan ČERVINKA, 60 let, ZO 2710**
4. 2. **Josef CÁSEK, 68 let, Miloslav KONEČNÝ, 76 let, oba ZO 3003, Petr KUBOVÉ, 56 let, ZO 2710, Ivan HUDEČEK, 48 let, ZO 3023**
8. 2. **Vladimír GEISSEL, 52 let, ZO 3023**
13. 2. **Ludmila ABRAHÁMKOVÁ, 84 let, MO 1401**
15. 2. **Zdeňka STEHLÍKOVÁ, 88 let, ZO 0305, Jiřina GARGULÁKOVÁ, 90 let, Jiří ČERMÁK, 85 let, oba ZO 2701**
16. 2. **Jiří KUCHAR, 86 let, ZO 2703, Josef PEGŘIMEK, 90 let, ZO 2708,**
17. 2. **doc. MUDr. Jan SKALNÍK, 92 let, ZO 0305**
18. 2. **Františka ONDROVÁ, 75 let, ZO 2101**
19. 2. **Vlasta MAUREROVÁ, 92 let, ZO 0419, František ČÍP, 89 let, ZO 1508**
25. 2. **Jana MAJEROVÁ, 61 let, ZO 0102, Svatopluk SLAVÍK, 90 let, ZO 0423**
26. 2. **Věra HRDLÍČKOVÁ, 65 let, ZO 0505**
27. 2. **Jan NETÍK, 91 let, Rostislav NOVOTNÝ, 91 let, oba ZO 0305**
28. 2. **Alena KARÁSKOVÁ, 61 let, ZO 0502**

Všem jubilantům přejeme do dalších let pevné zdraví a mnoho spokojenosti. ZO (MO) a MěV KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce ECHO. **did**

OPUSTILI NÁS...

Poslední den loňského roku nás navždy opustil obětavý člen strany a bývalý místopředseda ZO KSČM 0428 a člen ITS MěV KSČM **s. PhDr. et. RNDr. Miloš DRÁPAL, CSc.** Vyučoval na filozofické, přírodovědecké a pedagogické fakultě MU v Brně. Byl aktivním účastníkem seminářů a diskusních čtvrtků pořádaných MěV KSČM.

Začátkem ledna zemřel ve věku nedožitých 85 let **pplk. v.v. Ing. Oldřich TUPÝ,** bývalý vojenský pilot a člen Svazu letců ČR.

Čest jejich památce!

did

VÝBOR NÁRODNÍ KULTURY DVACETILETÝ

Začátkem prosince proběhl v historickém sále městské části Brno-střed slavnostní koncert ke kulatému výročí (od založení instituce pro vývoj po roce 1989 nadmíru potřebné) Výboru národní kultury.

V barokních prostorách bývalého dominikánského kláštera, po josefínských reformách předaného státní správě, zazněla v podání pedagogů JAMU hudba Rachmaninova a Chopinova v excelentní interpretaci klavíristy Františka Kratochvíla. Z pěveckého repertoáru to byla část z cyklu První touhy Jaroslava Křičky, na koncertech málo slychaného, v suverénním podání Věry Bakalové. Z poezie zazněly verše Mikuláškovy, Skácelovy a Floriánovy recitované Tomášem Travěncem.

Ve druhé polovině, dramaturgicky odlišné a populárně zaměřené, vy-

stoupili studenti 3. ročníku muzikálového herectví JAMU s melodiemi z muzikálů a populárních melodií druhé poloviny 20. století. Přes 40 posluchačů – pamětníků, vychutnalo Šlitrovu úpravu spirituálu ve výrazově prožitém podání Kataríny Mikulové a písně Becaudovy v interpretaci Michala Kuči. Jako bombónek na závěr zazněla Šlitrova Jazzová koleda v klavírním podání pedagožky JAMU Dady Klementové a koledy.

Slavnostní koncert uvozený projevem Vladimíra Šaura a v první části průvodním slovem Marie Veselé nenechal posluchače na pochybách, že organizátoři koncertu z řad VNK, byť ve zralém věku, mají energie a to obzvláště poslední jmenovaná, na úrovni dvacetiletých, tedy právě tolik let, kolik slavil Výbor národní kultury. **(V)**

Letošní výstavní sezónu na BVV tradičně zahájily veletrhy cestovního ruchu

Foto Tibor Dávid